

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyeztető hirdetésnél 5 kr. főbbizirónál 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt esz-közölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstár-illeték 30 kr.
A nyilt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések meg-szabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellem-részt tárgyzó küldemények intézendők n.-kállói utca Textorisz-ház.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezek-ből fogadtatnak el.
A kéziratok nem adának vissza.

Kiadó-hivatal,
hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszámítások küldendők.
Nagyter 136. sz. a.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

A felső-szabolcsi Tisza és árterének szabályozása.

(Vége.)

Mi a nyíri vizek szabályozásánál eként járnánk el: az összes nyíri-vizeket egy főcsatornába összevonva, Vencsellónél vezetnénk be a Tiszába, hol a gávai belviz is leeresztendő lenne. A belvizek szabályozásánál pedig: a felső vizeket töltés közt vezetve, s alól víztartókban felfogva, Paszabnál vezetnénk a Tiszába, ugy az alsó vizeket is. Hogy ez technikailag célszerű s gazdasági szempontból kívánatos lenne, meg vagyunk róla győződve; mert ezáltal meg lenne ki-mélve az árter a nyírvizek rombolásaitól s a canalis is magasan tartva vezethető be a Tiszába, mely a tiltó-rendszer egyik leglényegesebb részét képezi. A gávai belvizek pedig, szintén a vencsellői tiltón lennének levezethetők, melyek kártékonyasága csak az év későbbi szakában, nyáron észleltetett, mión már a nyírvizek legnagyobbobbrész le-folyának. A belvizek ezen leeresztése által pedig minden lehető előny el lenne érve.

Vegyük fel még, hogy a nyíri vizek töltéssel kiépített canalisban a belvizektől elkülönítve vezetnénk le a paszabi tiltónál, mely a legösszevontabb s legkevesebb költséggel teljeithető intézkedés lenne. Ha bár ez a meglévő munkálatok leghelyesebb felhasználásával történhetnék is, azért azt egészen véve nem pártolhatjuk, mert: a nyíri víz magas helyekről folyván le, igyek-szik azon niveau kiegyenlítésére, melyből kiindult, s így a tiltónál már magas vízsz-lopot találunk, mely sokkal magasabb lenne azon vízszinnél, melyet az árter bel-vizei a töltés közt vezetve, vízszin-emelke-déssel létesítenének, s ebből kifolyólag a belvizek mindazideig nem lennének levezet-hetők, míg a nyírvizek magasságát el nem-érnék. E vízszin-emelkedésre fel lehetne a nyírvizet is olyformán használni, hogy a bel-vizek canalisja nyílt összeköttetésbe hozat-nék a nyírvíz-canalissal, s így a magasabb nyírvíz felhatolna abban s elősegítené a víz-szín-kiegyenlítést; de hogy ez meddig hatna fel s vajjon kívánatos lenne-e: csak a meg-történt technikai munkálatok nyomán le-hetne kimutatni.

Meg kell még említenünk azon már felvett esetet is, ha a felső belvizek töltés közt vezetve, alul egyes mélyfekvésű területek feloldozásával, víztartókban fogatnánk fel. Ez igen lényeges művelet lesz a belvizek szabályozásánál, bármiként hajtatik is végre az árter szabályozása, mert ezáltal a felsőbb részek vizei elvonatnának az alsóbb területekről.

Hátra van még felemlítenünk, misze-rént a nyírvizek mint felső és alsó vizek, megosztva a paszabi tiltónál, egyesítve vezetnénk be a Tiszába, vagy a felső nyír-viz Paszabnál, az alsó pedig Vencsellónél, vagy egyesítlen Vencsellón alul Ezen mű-veletek technikailag mind kivihetők; de hogy mily arányban állanának az elért ered-

mények a kiadásokkal: azt is csak a tech-nikailag megejtett munkálatok után lehetne megmondani.

Az első esetet véve, öt vízszinünk len-ne; t. i. felső és alsó nyíri, felső és alsó bel, s a gávai bel-vízszin, melyek részben nyílt canalisal lennének egymással összeköt-tetésben, vagy mellékszilipek által. Ha a má-sodik esetet vesszük, ez előnyösebb lenne, mivel a vízszin kiegyenlítése könnyebben létesíthető; nem lévén azok közt oly nagy különbség, s talán maga a költségelés is kedvezőbb eredményt mutatna fel.

Hogy pedig az összes nyíri vizek Ven-csellón alul vezetnénk a Tiszába, ez oly kérdés, melyet bár a legfényesebb eredmén-y követne, de megoldása számtalan és sok költséggel járó technikai nehézségek leküz-dése után lenne lehető, s nagyon valószínű, hogy az elért eredmény nem állana arány-ban a nagy kiadásokkal.

Az elkülönítési rendszer keresztülvitele által lényeges változás állana be az árterén, ugy a nyíri-víz területén is. Az árternek csak saját belvize lenne, s így helyzete elő-nyére alakulna át. A nyírtérület pedig né-mileg szenvedne, mivel töltések közé szori-tott vizei nem kerülhetné el a régi víztartó-ban az árterén: lefolyása gátjai visszahatás-sal lennének a felsőbb területekre is. Szab-lyoztassák azonban bármiként is a nyíri víz, e változás okvetlen be fog következni, ha csak régi víztartója az árter fel nem lesz érte áldozva. Ezt ugy hisszük maguk a nyíri birtokosok sem kívánják; de maga a tör-vényhozás sem engedheti meg annál is in-kább, mivel az áldozat melyet ők hoznának nagy nem leend, s talán azon előnyben ki-egyenlítés is nyer, hogy a nyíri esatorna magas vízszine folytán a tiltó kinyitását leg-kezdvebb helyzetbe fogja hozni s saját ter-ületükön a csatornázás rendszerét teljes-en kifejthetik, míg abban most a fenálló törvé-nyek által gátolva vannak, mely a vizek természetes lefolyását biztosítja bár, de tiltja azok szabályozását.

Ismerünk oly véleményt is, mely a nyír-vizek szabályozását magán a nyírtérülete-ken óhajtana létesíteni olyformán, hogy az egyes területeken szilippel elzárva, saját ví-zök víztartójával szolgálna. Ebben sok igaz-ság rejlik, mondhatnánk a megosztó igaz-ság eljárása, de helyesnek nem tarthatjuk azt, mert a fenálló birtokviszonyokat töké-letesen megváltoztatná, összezavarná, s oly helyzetet hozna létre, melyből kibontakozni a legnehezebb adatok egyike lenne; techni-ikai szempontból pedig sok és nagy nehé-zséggel járna ezen zsiliprendszer keresztül vitele, s így a vízszin emelés sem lenne el-érve, s a tiltó kinyitását mellék-zsilip vízbo-csátási próbálatoknak tenné ki, mely mindig maga után vonná, hogy a felsőbb nyírvizek az alsóbb területekre rohannának le, s így tökéletesen azon helyzetbe hozná a terüle-tet, mint ezen mellék zsilipek építkezése nélkül volnának. Bármiként döljön el a nyír-vizek külön — árterénkívül — szabályozá-

sának kérdése, az csakis némely nyír-ker-tület feloldozásával vihető keresztül; mert a vízszin kiegyenlítése mindig a felsőbb ter-ületekre hat vissza.

A fentebbieket össze vonva, az egész szabályozási műveletet ezekben foglalhat-juk össze.

1-ször a nyírvizeket, miként az most van vezetve egyesítlen bocsátva be a Tiszába Paszabnál, magát az árterét egy egésznek tekintve; vagy a megosztott nyíri és belvizeket fent Dombrád és Halász közt, lenn pe-dig Paszabnál vezetve be a Tiszába;

2-szor a megosztott felső- és alsó nyír ugy a felső- és alsó belvizeket egyesítve Paszabnál, vagy az alsó-nyírvizeket Vencsellő-nél a gávai belvizekkel;

3-szor az összes belvizeket víztartók-ban fogván fel, a felsőt Paszabnál, az összes nyír és gávai belvizeket Vencsellónél tiltón bocsátva a Tiszába, vagy nyílt canalisban;

4-szer végre a belvizeket mint előbb, a nyírvizeket pedig az alsó szabólcsi Tiszába s a gávat külön Vencsellónél.

Ezeket óhajtottuk az árter szabályo-zása érdekében elmondani, igyekeztünk a helyzet tekintetbe vétele mellett minden esélyt megvilágítani tisztázni, hogy ezáltal az érdekelteknek szolgálatot tegyünk s má-sokat is gondolkozásra ébresszünk.

Mielőtt ezen sorainkat bezárnánk, fel-kell még némelyeket említenünk a jövő ér-dekekben. Ugyanis: felette kívánatosnak tartanánk mielőtt bármelyik munkálathoz hozzá fognak egy rendszeres szabályozási terv ki-dolgozását, melyszerint az egész szabályo-zási műveletek végrehajthatnának. Kell hogy szabályozási munkálatok tökéletesen egybe-függő, egymást kiegészítő egészet képezze-nek; mert ha csak a részletek lesznek tek-intettel, s ezekből akarják az egészet össze állítani: az a kívánt eredményhez nem fog vezetni, s az eljárás helytelensége nagyon megfogná magát boszulni. Állapitassanak meg a fő elvek, melyek szerént a részletek lesznek kidolgozandók s ha az egész össze lesz állítva, kezdjenek munkához, így sok költsékezés el lesz kerülve, a mű egyöntetű s a siker teljese leend. E technikai kérdések helyes megoldásához kétségtelenül szakér-telem, fáradhatatlan szorgalom, becsületes és lelkiismeretes munkálkodás kívánatik. A felső szabólcsi tisza szabályozó társulat bir-tokában sok előmunkálat és technikai adat van, s azok szakavatott kezek által, rectifi-calva feldolgoztatnak; a hiányzók beszeres-tennek: a kívánt eredmény elérhető lesz.

Szabolcs László
mémók.

Felelet

A „Szabolcs” mártiusbó 12-ik számában, „Egy családapá”-nak „A szabolcs-hajdúkerületi tanfelügyelő a nyiregyházi ág. ev. népiskolák téli vizsgáin című cikkére.”

Azon állításnak: „hol sok a tanonc, s a tan-tárgy, nincs logikai alapja, mert a tantárgyak, sokasá-ga általában véve nem a tanítványok sokaságátol, hanem az osztályok számától függ, mert sok iskolában 60–70 tanítvány négy-öt, sőt némely helyeken hat osztályba osztva egy tanító vezet, kinek a nagyszámu

astelozott tanárgyakat magának kell taníttatni. míg ellenben, Nyiregyházaán Hudák Grógyr ur az első osztályban 124 növendékét tanított, kiknek 3 tanárgyát adott elő. S ilyen eset több is van a nyiregyházi iskolákban, elemi népisoklálok első és a hozzájuk tartozó parallel osztályokban, melyek a családnap állítása ellenére azt bizonyítják: „Sök a tanonez.” kevés a tanárgy.

Ami az egy családnap által felhozott azon állítást illeti, hogy Pest városának jeles tanított sem valának képesek eddig a törvényes tantervnek teljesen megfelelni, erre az válszólom, hogy Pest városának kitünő szakképzettségű tanítottai én nem agódom. Azon kevés férfiak eleget fognak tenni kötelességeiknek és a törvényes tanterv kívánalmait is. Nekem a nyiregyházi ág. hivatali tanító urakról volt és van dolgom, kik közül a kitünő, lelkes és ügybuzgó tanítókon, kívül sok nem felelt és felel meg, nem a törvényesről, tanterv kívánalmának, hanem a legszerényebb kívánatoknak sem; mert a tanított kar egyharmadánál hiányzik a képesség és képzettség. S hogy e gyökeres bajon mielőbb segítve leend, erősen hiszem és reményem, mert lelkes és jóakarú iskolai tanács áll az ügyek élén; amellet, az igen tisztelt tanító urak kétharmad részénél megvan az iskolai ügyek iránti buzgalom és jó akarat, párosulva ügyekezettel, és sok becsülettel, mi engemet a jövőre néve legszebb reményekre jogosít, s egyszersmind arra is, hogy némelyek követni fogják kitünő tanító társaiknak valóban követésre méltó példáját.

4. Végül nem hallgathatom el a tanfelügyelő, azon moderát, miszerint hivatalos állásával kívánván folyónt gyakorolni, minden szerény ellenvéleményt, lett legyen az a legszentebb igazság, a tanítólól visszaútitott.

E pontra azt felelem: én mint hivatalos ember mehetek és megyek be az iskolákba, hogy azoknak szemléri és erkölcsi állapotáról, tudomásul vehessek, és az iskolákra vonatkozólag a törvény rendeleteinek teljesítését mindenütt szorgalmazzam és sürgessem. Talán azt érte Ön a hivatalos folyónt alatt, mint nekem állásomnál fogva mindenkör tenni kell.

A városi ágost, hivatali tanító urak közül kettővel beszélt az iskolájokban talált hiányokról, melyeknek előadása után, közülük, különösen az egyiknek megmondtam, hogy tanításánál a fő súlyt ne a könyvelőközlésre, hanem az alapszóra és értelem fejlesztésre fordítsa. Kerülje az iskolai oktatás czéljával és szemlével merőben ellenkező felbuzgóságot; s az egyes tanárgyakat a törvényes tanterv szerelben ne igyekezzék előadni, mint azt egyik kitünő tanító társra tette a leányok iskolájában ugyanazon tanárgyakkal és tananyagokkal. Figyelmeztettem továbbá arra is, hogy tanulja meg tanárgyait, melyeket már sok év óta tanít, és ne kérdezen könyvből, mert az a tanító tekintélyt sem növekedti, sem pedig a vizsgán jelen volt nagy számu haligatóság előtt nem emeli; de meg alaposan s-hoggy sem taníthat az, ki nem tudja azt a mit tanít, ami pedig a tanügy roppant kárával történik.

Voltak olyan tanítottok is, kiknek a nevelésről és oktatásról nem hogy fogalmuk volna, hanem arról helyesen és józanan gondolkolni sem képesek, kiknek komolyan, de illetékesen és jóakarattal megmondtam meg, hogy hagyják el a tanított pályát és térjenek vissza mesterségeikhez. Ezeket kívül kívántam a törvény által kötelezett tanárgyak tanítását, mert azok a 22 iskola közül nagyon sokban nem tanítottak. Kívántam végre némely tanító urtól a helyes beszélés és írás megneveléséről is; kiknek ha nálam levő irataikat látva az egy családnap, nem csak csodálkoztam, hanem egyszersmind el is szörnyűködnek azoknak valóban nagy gyarlósága selett.

Az ily sarlatanos hibáknak az illetékekkel való tudására mondta Ön azt, hogy „minden szerény ellenvéleményt, lett legyen az a legszentebb igazság, a ta-

nítottól visszautasított.”, noha ezekről nekem tudomásom nincs, mert sem én nem tettem, sem pedig a hivatalosnak és kötelességeiknek eleget nem tett tanított urak a visszautasításra nekem alkalmat nem adtak; de meg olyanokat én tenni nem szoktam. Igazság eleni nagy vétsége egy családnapnak az, hogy nem nevez meg sem a tanított, sem azon legszentebb igazságot és szerény ellenvéleményt, melyet a fentebbi nagyon is szembeintő hiányokra vonatkozólag visszautasított volna. Illem és igazság dolga, s a mellett melleszathatatlannal erkölcsi kötelesség, hogy a vád jellegével bíró állítások indokoltassanak is; az ezzel ellenkező eljárás megítélését Önre bízom.

A családnapnak 4-ik pontban foglalt állítására n. t. Bartholomaeides János ev esperes és Bartholomaeides Károly lelkész urak april 2-án kiadott nyilatkozatukban azt mondják: „A tanfelügyelő hivatalos állás magában is törvényesen jogosult arra, hogy törvényes folyónt gyakoroljon. Hogy e jogok a tanfelügyelő ur visszaélt volna a tanítottok irántában, nem tapasztaltott. Ennyit az igazság érdekében.”

5. „A törvény értelmében felügyelői jogát autonóm egyházunkban rendelkezési joggal kívánja teljesíteni.”

E pontra vonatkozólag azt jegyzem meg, hogy az egyházak jogainak tisztelése mindenkör és mindenütt legfőbb teendőim egyike; de a törvény szerent szintén mulasztathatlan kötelességem, hogy „a törvénynek felekezeti iskolákban való pontos végrehajtására szigoron felügyeljem.”-jek. S ennek folytán a tapasztalt hiányokokról és bajokokról az egyházi eljárással való közlése, s azoknak maga rendez utján való orvoslása, a felügyelőnél fogva, a tanfelügyelőnek nem csak joga, hanem kötelessége is. Azon a határon túl soha nem megyek, de n. t. Bartholomaeides János és Károly lelkész uraknak e pontra vonatkozó nyilatkozata szerent; „hogy tanfelügyelő ur tul ment volna e korlátot, nem tapasztaltott; mert hogy az épen akkor megtartott tanított értékelésben részt vett s ott nézetet és tapasztalatot, melyeket itt szerzett előadta, s ugyanezt tevő az o. ohajtása folytán összehívott tanácsban is, nézetünk szerent autonómia sértésnek nem mondható.”

6-odik pontban azt mondja családnap: „azon gyermekek szülői akarja büntetni, akik felhozhat gyermekeiket az iskolába mihelyest egy néhány napot mulasztanak; míg a teljesen hiányzott gyermekek szülői büntetlenül hagyatnak.”

E pontra azt jegyzem meg: felelték nagy bátorsággal kívántatik arra, hogy Ön képes épen az ellenkező állítást annak, ami az egyes osztályok vizsgáin hallgatóság jelenlétében történt. A tény ez: tanító urak az általuk beadott névsorokban kiirták növendékeik után a mulasztásokat összeget is; az általuk igazoltokról szó sem volt, hanem a 10-én felül levő nem igazolt mulasztásokról kiderítettek meg az elvett gyermekek, kik közül tanító urak naplói szerent sokan 30-40, sőt 50-60 napot is mulasztottak. A kérdő vonást ha néha elejtettem, tisztelendő Bartholomaeides Károly dékán ur azonnal figyelmeztetett rá, s egyetlenegy tömeges mulasztású gyermek sem mellőztetett, ha a tanító urak beirták a naplóból. Hogyan lehet tehát azt állítani, hogy a teljesen hiányzott gyermekek szülői büntetlenül hagyatnak? Ki volt annak oka, hogy a teljesen hiányzott gyermekek tömeges mulasztását a tanító vizsgálatai táblájába he nem vezetve? Ezen kérdésre csak azok felelhetnek, kik az ottani viszonyokat oly jól ismerik, mint az egy családnap.

A hatodik pontban foglalt állításra nagytiszteletű Bartholomaeides János lelkész urak azt mondják: „Nálunk tanfelügyelő ur ittélter a tanköteles gyermek igazságszerű kivételével — mi 1500 tanköteles között elkerülhetlen, már mind bent voltak az iskolában. A fentebbi vádat tehát a jelenre nincsen semmi alapja. Jövőre névne tanfelügyelő ur kijelenté, hogy a tanító

elején személyesen fogja Nyiregyházaán a tanköteles gyermekeknek annak idejében feljvetélt eszközölni, mint részünkről csak köszönettel vendünk.” Bartholomaeides János ev. lelkész és esperes ak, Bartholomaeides Károly lelkész.

7. „Általában a tanfelügyelő ur itéletében oly csalathatatlannak képzeli magát, s oly nyilatkozatokat tön némely tanító felől ott is, hol az egészen nem volt helyén, minöket az ildom és műveltség töle nem várt volna.”

Ezen pontra névne, miután keletkezésének okát 4-ik pontba adott feleletem megfejté, annyit említek meg meg, hogy állításának első részére gyermekies volta miatt nem felelhetek. Mint rendszeren tenni szokta, egy czikknek végén is minden indoklás nélkül oly sértő kifejezést használ, melyre az egy családnap az én magamvétele fel nem jogosíthatta; s azon tőrró én nem követtem és nem követem, mert az ily rosszakarutal egy ügyüggy eljárásnak oly módon való megtorlása épen az Ön által említett műveltséggel és ildommal nagyon is ellenkezik.

Jól tudom, hogy az igazság megmondása és a hiányok öszinte előadása keserü doloz, de azt az iskolai ügy érdekében megtenni mulasztathatlan kötelességem, melynek teljesítésétől legem nem fognak visszatartóztatni az egy családnap megrovásai, sőt éberebb figyelemre serkentenek; mert általa nem csak az állannak, hanem magának a felekezethez szemléri érdekei is előmozdítatlannak. Kívánatos doloz lett volna még az igazság érdekében megemliteni Önnek azt, hogy nálam kitünő és igen szép eredményt működött tanított iránt a tanfelügyelő nagy elismeréssel, kitüntetéssel és tisztelettel nyilatkozott.

Végre azt kell még nyilvánítanom, miszerent: 1. Tisztes és férfias doloz, hogyha valakit hivatalos eljárásában és személyében máskör megtámad, megró és vádol; azt saját neve, ne pedig álaroz altag tevé.

2. Erkölcsi és becsületheli kötelesség igazságot írni, nem pedig annak ellenkezőjét, mert az oly kétlényi fegyver, melynek mindenik éle arra fordul vissza, és azt sebzli legjobban, ki azt helytelenül használja.

Kiss József
tanfelügyelő.

CSEVEGÉSEK.

Nyirfalombok. VII.

(Nagy dicsőségnek csak füst és pára. Fuss vagy fizes! Nem adóznunk! A nyers anyag. Caputius kérdések felelet nélkül. A munka utófajdalmi Reménygyar. Tapasztalataink. Egyik kollégánk.)

No hiszen mi szépen megjártuk! Szentül hiszünk, hogy emberül bevégültük a népszámlálás nagy munkáját, s e hitben pipánkat fennhordva, triumphantur büszségeggel (a lá Wenkheim helybgyár az iparosok küldöttségével szemben) tekintünk alá dicsőségünk aranyföcsök Olympjáról a homályban álló plebsre, a kőnapyri emberkére, söt (megvallva „sub rosa gyengének) várjuk is hisügesen, hogy országos érdemeink nem méltánylásul legalább is a „rhinocerus” vagy a „foka-rend” nagy keresztjét adományozza számunkra az ily kitüntésekben teljességel rárontottunk a nagy sár dacára a „postás komára,” követelvént tőle az óhajtott dekretumot; (össze is szidott egynehányzó!) És ilye egyszer csak azzal a kedves megjegyzéssel könyököl oldalba benitkelt a népszámlálási „princzipális,” hogy mindaz, amit eddig cselekedtünk, csak adatgyűjtés, vagy a hivatalos kifejezés szerent, csak „nyers anyag,” melyet rendezni, táblázatokba telekönyvíny kivonatlatni ellátni, ismét mi vagyunk hivatalos söt kötelezve. Mi is ha nem cselekednénk, vagy cselekedni nem akarnánk, a munka ugyan

lét s nem lét fölött? . . . Vagy midőn ez ártatlan radikálisnak nyugalomra mennek, ki tudja, nem susogják-e halkán mindaddig, míg az álom elnyomja az eszméjét:

Nincsen oly nap
Oly magános éjel,
Hogy ne gondoljak rád.

S midőn később talán a sors és irigység vermet ássott, s eltemetéd abba azt az egy hü szivet is, melynek mosolya maga az édes béke volt; midőn a kis radikálisra szive csüggedni kezd, s hiába hajtja álomra fejét, mert ébren leli a regg hajnalra; hiába keres vigaszt, mert szétfoszlott mindazon remény, melyet az ábránd ezeltől már oly nagyra sózott; midőn mind az bedől, mi építve volt s a szívek már bite nincs; lehet-e ekkor csodálni, ha felhevül a szép arc, a lehet érosen lígeg, s a kis radikális követel magának jogokat, hogy bosszut állíthasson, hogy egyenlő legyen azokkal, kiknek érzelmét, gondolatait, jogait az egész világnak lehet nyíltan hirdetni?

Lehet-e azután csodálni, hogy egy leguabb írónő Ada Christen „Lieder eines Verlorenen” és „Aus der Asche” című költeményeiben, míg egyrésztől lélehasadtan zeng:

„Lebend unter Niedern und Rohen
Zieht” s mica mächtig empor zum hohen;
Doch die Flügel beschwert mit Steinen,
Sink’ ich auf a neue herab zum Gemeinen
Mide des Eeklen und Kleinen,
Eil ich Orgien aus bitterer Noth;
Und so, begeistert vom Reinen
Erstick ich noch im Koth!”

addig a materialisták sorai közé lép s a legvakmerőbben küzd azok szélsőségei mellett épen ug, mint Danmor „Requiem”-jében.

De menjünk tovább!

A nő emancipáció kérdésének a legnagyobb segítője s pártolója John Stuart Mill. Tagadhatlan, hogy most már napjainkban alig van művelt állam, hol a nő emancipáció kérdését ne vitatták volna; de Angol-

A „Szabolcs” tárczája.

A nőemancipáció kérdése a közelmúltban *)

(Írta: Golenich Károly.)

II.

Bizonosan ismerni fogják hölgyeink a híres ifjú Dumas Sándort, aki már egész kis könyvtárt írt össze. Ime elsőnek mutatjuk ott azok közül, akik az emancipáció kérdésében azon nézetet pártolják, hogy a nők jogai még jobban megszoríttassanak, mint eddig.

De mi nem jéduünk meg Dumas fils teoriatóitól, mert tudjuk, hogy az ő regényeinek minden lapja magán hordja a cynismust, s általában oly köyneden veszi s állítja föl az elveket, mint minden francia. Ő „L'Homme femmejában” nyíltan ki mondja, hogy ha a férfi akarja nejt megölni, s egész lapokat szentel ez elv bizonyítására. Ime a kedves regényőr Dumas, ki színet, szerelmet, ideolt oly bő képzelettel fest, hat dat izen a nőnek.

De megkell vallnunk, hogy nagyon kevés azoknak száma, akik az ily Dumas féle elv mellett kardoskodnak, sőt inkább a legtekintélyesebb nevek léptek sikra küzdeni azon elvrt, hogy a nők több jogokat nyerjen.

Már a híres Rolande asszony, a „Giriandak” történetének szomorú hősnője, aki feje volt az egész giriandok pártjának, a francia forradalomban, kipirolt arccsal, de határozott szívet felöl a nemzeti konventban a szószeke, s bátor szónoklata által, közszámlára ragadta a honatyákat, aki hős lélekkel lépett föl a vérpadra, a utolsó szava is a haza s ferje neve volt; erősen kütözött amellett, hogy a nők több jogokban részesíttessenek. A böcs Stael asszony, kinek műveire büszke lehetne bármely nagy diplomata, többször nyíltan, hogy czélya a nőkre szabadabb szellemet varázsolni.

*) Lásd a „Szabolcs” 15-ik számát.

el fog készülni, de ami számunkra és költségünkre; semmi nemü apellátásnak, opponálásnak és más perovolatnak hely nem adódván.

Servus humillimus! Ergebenster Diener! Serviteur trös humble! Alszálozja!

Tán nem ismerjük az ilyen állami kezelés históriáját anno... Magyarhon újászülése előtti időkől! Még most is „számban az ize” annak a tojásnyiregylházi kavicsoltóltsónak, (mely mint a gonosz nyelvbeszélők olyan enormis pénzbe került (mert hiszen az ott felhasználó közmunka szinten pénz), hogy azon összesen a nevezett vonalon magánvállalkozónak két párhuzamos vaspályát lehetett volna a legponpánkában kiépítenie. Nem! „nemadózunk”, hanem inkább dolgozzunk s természetesen rájuk le a napzámmat, mit csak úgy látatlanban varrt magukba a diplomata fura-fangja.

Tehát pótpóttalányozzuk a munkához mellékelt utasítást és pótpóttalányozzuk azután kezdjük a dolgot. Ma péntek... vasárnap este ötvenketlen bevezetjük, s akkor aztán hegedüsz, dinomdánm „magnum áldomás”.

Hód! lassan a testel! Hiszen a mondott időre csak az utasítást is elég lesz „bevégülni”. Aztán mind egygylázatón 50-60 rovat. Itt ugyan módunk lesz a vakarásban, jó hogy a papir elég vastag e rektifikálási műtéthez. Deiszen, nem hiába hogy pénteken kezdték el a munkát, nem leszünk ezzel készen hat héig sem; úgy látszik, hogy ez a perversus „nyers” anyag ugyancsak „lefoz” benünket... hogy „sütné meg” aki kidogolta.

De hát mi szükség is van arra a temérdek rubrikára, melynek nagy része különben is legtöbb községen őrés marad? Mi szükség van a miniszternek arra, hogy a foglalkozási viszonyok kimutatása is házunkban történjen a B. miutában? Mit akarnak a méhkasok számanak kipuhatólásával, vagy inkább talán „kasméhet” kell itt értenünk? Mi gondja rá akárkinek, hogy a 999 sz. házál hány az ökor és csacsi, s miért nem elég a községenkénti kimutatás? Miként érlelhető fel a kézművelt egyes ágainak számaránya, többlet vagy kevesebbete akkor, midőn az iparosok nem saját szakmájuk szerént, hanem csak általános elnevezéssel (p. fémpájar, kőipár) jeleztetnek? Miként lehet csak szerelenben s a korai anyaság szégyenét érezték? miután az ilyenek semmiféle most létező rovatba nem pászolnak? Kik legyenek azok a bizonyos „ágyrajrók”? Mi a különbség a népszámláló úgynök és a „binbák” között? Miként lehet a katonák szabatosan összeírni az utasítások egymást familiariter arczulvó pontjai mellett? Miért... de mit kérdezősködünk, mikor ugy sem fog senki válaszolni!... kivéve az „ágyrajrók” kérdését, melyet a csikszéki székelv atyafak az ő eredeti lófo ésvjárásunkal igen bölcsen fejtettek meg, hozván az eszmét direkt kapcsolata a coelibatba köztudomású sovárgásával... Soha sem kérdezősködünk, hanem mondjuk mi is gyarló együgyűségünkben a mi „ad hoc” főnökeinknek azt, mit a i atyafi mondott tudós papjának:

„Bölcsesség meg nem foghatom,
Dolgaidon csak álmélkodom...”

Hála az égnek és velünk működőkoll collegáinknak (e volt aztán igazi „bajtársi”), de hála a miniszternek is, hogy azóta valami újabb rubrikát nem csopott fejünkhez; bevégült ez az ember öls munkát az igaz, szemünk, nyakunk, vállunk közé, hátunk, derekunk megzéri egy darabig ezt a szép „mulatságot”; de hát ha hindu páviánunk vagy gróndálit eskimóink születünk volna, még nagyobb okunk lenne a panaszra. Az is bizonyos, hogy azallt mi munkáidoktunk (85 nap) a faldömböt is körül utazhattuk volna; de hát „Róma sem épült fel egy nap alatt”; aztán meg miért

országé mégis az érdem, mert ott a nökérdés már a törvényhozás elé is került vitatárgy gyánat.

Franciaországban például Danbie kisasszony a lyoni akadémia által megkoszorozott művésben hatályosan lép föl, valamint Duverger is. Orozshonban a nőnek egyetemük van. Az egyesült államokban a női orvosok, ügyvédek, tanárok nyilvánosan működnek. Stanton kisasszony belépett a képviselő testületbe. Woodhall kisasszony pedig, mint jelölt lépett föl, hogy az egyesült államok elnöki székét elnyerhesse. Tennisasszony, mint egy írő által összeállított kimutatásból konstátalom a 9-ik ezred parancsnokságát követeli, hivatkozva iratában az orleansi szűz példájára. Wiszonshinban a 21 éven felüli nőnek szavazójog adatott, sőt Farnham Elisa kisasszony nyilvános hadat izen a férfiaknak iratában, azokat czamogók, gorilláknak mondja. A „Szabad szerelem” gyarmata Amerikában a legvirágzóbb A nők hírlapokat adnak ki, felelős szerkesztők. Mindezeket tudva felkiálthatunk: kell-e ennél még több!

Mindezen kimutatás mellett mégis Angolország az érdem, mint mely, egészen a törvényhozás elé vitte az emancipáció kérdését. Ez itt Angolországban, leginkább John Stuart Mill érdemi meg azt, hogy hölgyeink őt megkoszorozzák, s majdan úgy gondoskodjanak sirjáról, mint a keletiek Hafiz, a szerelem költő sirjáról, mely örökké virágokkal van behintve. Mert hábr Franciaországban Syes abbé, nálunk Majoros István is megkísérelték kardsokdni a mellett, hogy a nők is épen úgy mint a férfiak szavazhassanak és azokkal mindenben egyenlő joguk lesznek; még nem pártolla egyikük sem oly erősen mint Stuart Mill. Szerente a nő soknyháza öltözettét férfi s őt mindazon jogok meg illetik, melyek a férfit, még katonaszkodniok kell. Ime ismét láthatók ha ez elvet elfogadjuk, feltűnni az amazon tábornok, melyről csak mesét bírnak.

(Folyt. köv.)

szakitanánk a bölcsesekkel, akik arra intenek: „festina lente” (Lassan járj tovább ersz). És azt sem tagadjuk, hogy azt a „nyers anyagot” kellően megőizzük, megüssük, feltájjuk, garanzozzuk, most már teljes hittel várjuk a benünket kitüntető fenyv „medálját”.

Igen bizony, de hátha az rivájkj főlünkbe: „a szereszen meglette köteleltségét, a szereszen elmeht”. Nem nem! ez rettenetes esemény lenne, melyet nem élhetne túl verig sértett antibütkök. Hogy azért ilyesmi ne történjék, ezennel az önlágt köteleltség felül, a népszámlálás alkalmából merített, de rovatokba nem osztható tapasztalatainkat is regisztráljuk. Jelelül:

Első helyen feljegyezzük, hogy házánkban nem létezik többé nemzetiségi kérdés. Nincs (már t. i. a rubrikában) sem magyar, sem német, sem szláv, sem román, sem héber, sem olasz, sem bonyevác, sem sokacz, sem francia, sem rutén, sem vend, sem örmény. Mindnyájan egy vagyunk... a csavában. Hanem aztán hogy mik vagyunk? Az bizony mi sem tudjuk, ti sem tudjátok, ők sem tudják. Gratulálunk az illetőknek a nemzetiségi kérdés ily gyors és gyökeres megoldásáért.

Kiemeljük továbbá azon örövendest tényállást, hogy a magyar korona alatt mindegyik leány és özvegy nő fiatal és szép „halb Lamm, halb Rose” s teljességgel nem csodálkozunk a hajdani „Nyiri közlöny” kemecsei levelezőjén, hogy (saját vallomásként) szívet elvesztette közöttük.

Tudatjuk ezenkívül azon sajnós körülményt, hogy bárha a valias rovatában nem mint ilyenek szerepelnek, az országban vagy legalább vidékünknek lakosai nagy részben valóságos „Nazarénusok”. Igenis uraim, tisztelt képviselők, méltas főrendek és exallentias miniszterek! az emberek kétségbeesztőleg nazarénusok. Suttogják... micsoda! nem suttogják, hanem kiáltozzák hogy a pénz — és veradó terhe már már elveszthetlen a vauppryknét szivja ki a nemzettest életerejét... Vident consules...

Végül figyelmeztetjük az érdeklötteket a katonai mentesítés egy legújabb és leggyorsabb módjára. Q. kollégáink tévedésből egy ottam szüzetési de Gracéban lakó hákát is behozott a felvételi íven a jelenlévő rovatába Midőn tévedésére figyelmeztetve lön, természetesen a bakát ki kellett volna törölnie a jelenlévő létszámból. Azonban e kitérés a munkalában legalább is ötven helyen szükségeltetvén a számk kiigazítását, sokáig törpenkedett, miként segítsen a dolgon. Mig nem utóljára nagy örömmel kiált fel:

— Meg van, bravó!

— Nos, mit csinál a katonáddal?

— Hát csak azt, hogy nem lesz ő katoná tovább hólnap reggelnél!

De hogyan tette ezt meg? Kérded nyájas olvasó. Hja! ez a „vigját k ti ka”.

— z — y.

UJDONSÁGOK.

* A városi képviselők közlebbi gyűlésében első helyen olvastattó a polgármester hivatalos jelentése, melyben tudatja, hogy a városi cserép-és téglagyár bérbeadására, f. é. martius hó 31-re hirdette árverés alkalmával, árverők hiányában, nem foganosíthatott, s kéri a közgyűlést a további teendők iránt határozni. Határozott, hogy a cserép-és téglagyár ismét házilag kezeltesse. A vásártéri szelmalom eladása s a malomregálé jog bérbeadására, árverelő nem jelenkezvén szinten nem sikerült. E jelentés tudomásul vétetvön, polgármester megbízottat, hogy e tárgyban hívja fel hírlapjait a utalán vállalkozni kívánókat. Olvastattó továbbá a helybeli ref. egyház-község által építendő templom helyének kijelölésével megbízott küldöttség jelentése, mely tudomásul vétetvön, ezzel kapcsolatosan tárgyalattó az egyháznak a már megállapított templomhely megváltoztatására iránt benyújtott kérelme. A kérelem megvizsgálása, az eddigi eljárt küldöttség bizatot meg. Bodnár istván, mint az építkezési bizottság munkálatainak felülvizsgálásával megbízott küldöttség elnöke, szoval elenti, hogy az építkezési ügy legnagyobb rendetlen állapotban adatván át a volt tisztviselőg által, a költöttségnek lehetetlen volt a kitűzött időn belül elkészíten a munkálatait. E tárgyban meghagyatik a tanácsnak, hogy a szükséges ügyiratok kiszolgáltatását, az illetékel szigoruan szorgalmazza. A helybeli takarékmegtári társulat azon kérelme, melyszerént a nagtári adások tartozásait fogadja el a város, részvényei után járó illetményében, el nem todatottat. A városi cserép-és téglagyár, hogy az elronyolított egyenruhákát megtarthassák s a 8 forint csiarmá 10 frta emeltesse, méltányosnak találtatván, megadottat Mikecz József indíványá folytán, tüzetes tárgyalás után határozattalaj kimondottat, hogy a mosadékok, szappanok s isálói folyadékoknak az utczárai kibocsátása által okozott tisztáltsánságok egy közegészségi, mint rendőri tekintetéből tovább tűrni nem lehetvén, az ezental meg nem engedtik. A kutvizek kieresztése által okoztatni szokott utronglásokokat pedig az illető háztulajdonosok kötelesek kijavíttatni. A kisdolró tárgyban kiküldött bizottság jelentése folytán határozottat, hogy az ovdai tanító állás meg most egyelőre csak ideiglenesen fog betöltetni. A küldöttség már óvórl is gondoskodott amennyiben az országos alapszóló intézet igazgatóját felkérte egy alkalmas egyenlő kijelölésére. Az igazgató már ajánlott is egyet.

(d) A szabolcsmegyei balodalikör hólnap az az májushó 5-kén d. e. 9 órák közgyűlést tart a n.-kállói nagyvendéglő teremében.

(p) Szabolcsmegyei bizottsága folyó hó 5-án tartandja ezidei első érvényes közgyűlést N.-Kállóban a megválasztott nagytörvényben.

(1) A nyiregyházi ref. egyház f. é. májushó 22-kén d. e. 9 órák, azaz áldozásütemőrtökön tartandja meg az új templom „alapkövének letélti ünnepélyét” a következő rendben: 1. templomi ének a gyülekezet által; 2. ének előadva a helybeli énekkar által; 3. tárgyszerű alkalmi beszéd, Lukács Ödön helybeli ref.

lelkészről, 4. énekkar a nagyvendéglőben, 5. közhéd ünnepant. Este 8 órák szavaltati zeneestély, melynek műsorozata k-sóbb fog közzétetvén. Az egyházi eljárással tiszteltesen hívja meg a helybeli és vidéki nagyérdemű községet ez ünnepélyre.

(6) Kovács Gábor polgár társunk és barátunk, mint utólagosan értesültünk, a Soltesz Gyula ur nevű-ünnepély alkalmával történt adakozásokhoz szintén járult; amennyiben a ref. templom építéséhez 6000 tegla beszállítását volt szives előállalni. E ritka nemes jötekonyági esemény felmentését annálkább tartottuk szükségesnek, mert az illető nemellekű adakozó ágostai hitvallású levén, nem tartozik a ref. egyház hívei közé.

† Sajátságos, hogy mig az emberi vért pállázkó „balhaktól” mindeki igyekszik szabadulni, addig a bécsi „Flöh” annyira kedves, hogy a Greddig-† Tester féle cukrárszűdből a megérkezés napján már rendesen elhalhatatik. Az illető tulajdonosok jutalmát is tüzetk ki annak, aki ama balha-barátot fölfedezdéli.

(J—) A helybeli rendőri hatóságoknak ünnepeles közönetet szavazunk azon közebb tett intézkedését, melyszerént a gyermekek által eddig uton feléren özött pénzrei „gombosák”-t betöltött. E dicseőres eljárásával nem csak az utczai gyermekcsödellet akadályozta meg, hanem a játékeszrendély erkölcsleten folyományainak is hatalmas gátat vetett.

— Károlyi Lajos szüntársulatá mult hó 29-kén kezdte meg az előadások sorozatát, Józsefa Kálmán „Salome” című 5 felvonásos drámájával. Az előadásról tárgyalalmaz miatt csak a jövő számban szölandunk tüzetesen.

(Bk.) A bécsi világiállítási helyen, a bécsi es. kir. postaigazgatóság értesítése szerént f. é. mártushó 1-vel postahatál lépett életbe, mely pénzeszelek, értékes és értéketlen koscpistai, valamint mindennemű levelopistai küldemények felvételével és kézbesítésével foglalkozik. A nagyközönség erről oly hozzázással értesítetik hogy a bécsi világiállítási helyen kézbesítendő levelek és koscpistai küldeményeket „Bees, világiállítási hely” (Wien, Austellungsplatz) címmeel sziveskedjék ellátni.

— (Helyreigazítás) Lapunk legközelebbi számában tévesen állott, hogy a ref. egyház előtt gyűlt 15 frtnyi adakozmányok felérésze, azaz 7 frt 50 kr a ref. templom építési alap javára fordítottat volna; mert mi az illetékes helyről értesültünk, amaz összeg a Nyiregyháza legújában alapítandó fűrházah legelső alaprészt fogja képezni.

Felölös szerkesztő: K. Kmethy István.

HIRDETÉSEK.

81. Jb.

1873.

(0—1)

Árverési hirdmény.

A nagy-kállói kir. járásbíróaság folyó évi aprilhó 30-án 2189. sz. a kelt végzése folytán a néhai Deme István és nője hagyatékához tartozó — egy 8 lozejű, 200 frta becslüt s még csak két havon át használt cséplőgép gőzmozdonnyal együtt folyó hó 15-kén d. e. 10 órákora Nagy-Kállóban nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett alulirt bíróság végrehajtó által el fog adstni.

Nagy-Kálló, 1873. május 2.

Balogh László
kikül végrehajtó.

K. 1631

1873.

(3—1)

Hirdmény.

Nyiregyháza város tulajdonát képező úgynevezett vásártéri „Szelmalom” örökaron eladóvá tétetvén, s a hozzá szükséges malomjog bérbe kiadó levén, — felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy etekintetben ajánlataikat írásba foglalva f. é. május 20-ik napjáig a polgármesteri hivatalhoz adják be.

Kelt Nyiregyháza, 1873. april 25-én tartott k. képviselöi gyűlésből.

Jurányi Hago
főjegyző.

Szobathy Ödön

hites ügyvéd, tudatja ügyfeleivel és az illető községgel, hogy lakását folyó 1873-ik évi aprilhó 24-től fogva, a keresztutczában levő dr. Szabó Dávid féle házba tette át. (0—1)

Baruch Arnold

nyiregyházi süstömestérnél egy 12—13 éves fű tanulóul fűvétetik. (2—1)

Visontai vörös és sillerbor, mintegy 4 ezer itcze kapható, akónként 14-20 forintért kemesen alulírottnál.

Csepány János.

Hirdmény.

Vagyon bukkott Hartstein C. helybeli kereskedő csodtömögéhez tartozó rőfös kelmék s dívat árúk f. május hó 6-án d. e. 9 órákora a tömeg boltjában (389 számú házban) nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kelt Nyiregyháza, 1873. május 2-án.
dr. Henman
tömögöndök.

Czincz Sámuel Nyiregyházi.

Elad és vesz mindenféle állam- és iparpapírokat, u. m. urbéri kárptólást, szőlődézsma és nemzeti kölesönöket; nem különben vasuti, bank és takarékpénztári részvényeket, ezüst- és aranypénzeket; továbbá bevált mindenféle couponokat (kamatszelvény) a legillendőbb díjazás mellett.

(10-6)

Előleg értékpapírokra mindenkor kapható.

Ad. 1778. sz.
1873.

(3-3)

Árverési hirdmény.

A nyiregyházi királyi törvényszék telek-könyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miként a nyiregyházi takarékpénztárnak Gyureskó Mihály és neje Kovács Faba Helena ellen végrehajtási ügyében utóbbiaknak végrehajtás alá vonts a nyiregyházi 2739 számú tjkv. A I 1. 2. 4. 5. sorszámú aiatl bevezetett 7 hold 800 □ ölnyi tanyás birtoka az 1873 évi május hó 15-ik és szükség esetében az 1873 évi június hó 16-ik napján délelőtt 10 órákor a nyiregyházi kir. tkv. hivatal helyiségében tartandó nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek el fog adatni.

Feltételek: Kikiáltási ár 1289 frt.

Bánom pénz 129 frt.

Vevő a birtoknak az idei aratás és behordás bevégezte után lép használatába.

A vételár a leütéstől számított következő egyenlő részletben u. m. $\frac{1}{3}$ rész 1 hó, $\frac{1}{3}$ 2 hó, az utolsó $\frac{1}{3}$ rész pedig 3 hó alatt, mindenki részlet esedékes 6 % kamataival együtt lefizetendő.

Azon jelzálogos hitelezők, kik a bíróság székhelyén vagy ennek közelében nem laknak, ezennel felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett, a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentésk be, ellenkező esetben a hivataltól kinevezett gondnok által fog képviselteni.

Egyidejleg felhívhatnak mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket a hirdmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, nyújtás be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár felelősségére fognak utasíttatni.

Kelt a Nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1873 április 2-án tartott üléséből.

Papp László
s. tk-vezető

Hirdmény.

Nyir-Bogdányban szeszgyárnak alkalmas zsindejjel fedett, úgy két 10—10 öles melléképületekkel, kutakkal ellátott 11 hold területű udvartelek több évekre berbe kiadó. — Vasuti állomás felőrá járás, — a kolompér, gabona, árpa termelés bőségesen fedezni fogja a szeszgyártást.

A feltételek iránt Ny-Bogdányban értekezhetni alulirt tulajdonossal.

Kelt Bogdány, febr. 22. 1873.

(10-10)

Székely Benedek.

Eladó hizott ökrök.

Jármy József eperjeskei tanyáján 20 darab hizott ökör eladó. Értekezhetni a tulajdonossal; u. p. Mándok. (0-1)

A helybeli Ipar és Kereskedelmi bank tulajdonát képező Szarvas-utcazi 117. számú városi lakház és telek szabadkézből eladó. A feltételek felől értekezhetni Haas Mór alnökkkel.

Nyiregyházi, 1873. ápril 30.

Az igazgatóság.

(0-1)

1702. sz.
1873.

Árlejtési hirdmény.

Szabolcs vármegye szegődvényesei részére készitendő következő ruházati czikkek:

42 pár csizma,
21 veres posztó sapka,
40 nemez kalap,
21 csatos nyakkendő,
32 kék posztó atilla,
82 kék posztó nadrág,
21 kék posztó mellény,
61 vászon zubbony,
40 vászon nadrág — beszerzése tárgyában ez évi május hó 13-án N-Kállóban a megyeházban árlejtési tárgyalás leend, melyre vállalkozni kívánók 200 frt bannempenzel ellátva meghívotnak.

Bannempenzel ellátott zárt ajánlatok, minden egyes ruhacikk árának kitüntetésével, a tárgyalás megkezdéseig elfogadotnak az iktató hivatalban, hol a részletes feltételek megtekinthetők.

Ugy a szóbeli, mint a zárt ajánlatok mellett a szövetsztrák bemutatandók.

N-Kálló, 1873, ápril hó 24.

Bónis Barnabás
alispán.

(0-1)

995. tk
1873.

Hirdmény.

Igaz György végrehajtató javára Papp Elek s neje Domahidy Klárától lefoglalt, és az acesdi 36 számú tkönyvben foglalt 40 hrszám alatti 15 földhas btelelek a rajta lévő épületekkel együtt 3700 frt uly, ugyanígy lévő száraz malom molnárházal s kertje telkeivel együtt 655 frt a 66 hrsz: alatti Stein József féle btelek tulajdoni joga 20 frt s végre ugyan e telekknönyvben 126 hold 400 öles területű 7 darab birtok 6202 frt becsértékben mint kikiáltási tárgas 4, 8 és 12 hrszám alatt lefizetendő vételár s ennek 6% kamataiért a leg többet ígérőnek 1873 évi ápril 29, ugy 1873 évi május 29-én d e 9 órákor Acsád község házánál elfognak adatni.

Mire is a venni szándékozók ezennel meghívotnak. Kelt a n.-kállói kir. járásbíróóság akkori osztályának 1873 évi ápril hó 17-én tartott üléséből.

Kiátda
Kassay Samu
kir. aljegyző

(0-1)

Müller Lajos tánczmester

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy a táncztanítási folyamot, f. é. május hó 1-vel megkezdvén, a beíratások Palánszky-Csapó Ida urnő növeldejében folyvást eszközölhetők

Üzlet változtatás.

Ahírvott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi üzletelviségét a pazonyi utcából a tokaji utcában levő „Ambrusz-féle házba tette át. Miről mind a n. é. közönséggel értesíteni szerencsés, egyzersaminde alkalmat vesz magának, az eddigi irányában tanúsított pártlálásért szives köszönetet mondani s magát és üzletét továbbra is a n. é. közönség figyelmébe ajánlani. Nyiregyházi, május 1. 1873.

Kerekes Lajos
sz. pispános

(3-1)

Eladó szélmalom.

Nánáson két, a legújabb szerkezetű szélmalom, egyik czélszerű pitlével, a másik gersli csináloval is ellátva, e f. 1873. május 25-én közárverésen el fog adatni.

Feltételek: 1. Az előbbinek kikiáltási ára 7000 frt, a másiké 5000 frt. 2. A vételár 6-os kamat fizetés mellett 6 év alatt részletenként fizetendő. 3. A venni szándékozó 10 száztól bannempenzé és kellő biztosítékot felmutatni köteles leszen.

Nagy Sándor
társulati elnök.

(3-1)

Ökör- és sertéseladás.

Gróf Schönborn munkácsi uradalmában beregmegyében 77 darab száraz takarmányon hizott ökör, és 1300 darab egy éves herelt kocsa és ártány eladóvá tétetik. Az ökör a n.-lueskai, a sertés a n.-lueskai és domboki majorban áll. Irásbeli bepecsételt ajánlatok folyó évi május 18-ig az uradalmi igazgatóságnál Munkácscon beadandók, hol a reá következő napon reggel az el(2-1) adási szerződés megkötetik.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű, különösen a legközelebbi bécsi világtárlatra utazó közönség tudomására hozni, hogy raktáramban mindennemű női és férfi bórindók s egyéb új készletek a legnagyobb választékban s a legutányosabb árak mellett kaphatók.

Nyiregyházi, 1873. ápril 25.

Häuffel Lajos
Kobilicz-féle házbán.

(3-1)

Hazfelügyelő!

Egy az uri háziartás minden rétegeiben kellő ismeretekkel bíró, mintegy 40 éves özvegy nő ajánlja magát valamely uri családnak kiadó női alkalmazásra s a házvitel minden tekintetbeni felügyeletére és rendbentartására. Értekezhetni Kis-Várdán Szolóskert-utca 254. számú háznál, az ajánlkozóval személyesen vagy bérmentett levél által, „özv. Darvay Kálmámé“ czim alatt.

Pályázati hirdetés.

„A kisvárdai vidéki felekezet nélküli népnevelési egylet“ f. évi mart. 5 én tartott nagygyűlése határozatából, következő neveléstani kérdésekre pályázat hirdettetik:

- 1) Targyalassék: „az értelemfejlesztés az iskolában, tekintettel egyyes tantárgyakra“.
- 2) adassék elő: „a figyelem felébresztés és fegyelem gyakorlás“ módja.
- 3) „A tanió, mint erkölcsnevelítő és nevelő“.

A pályaművek idegen kézzel írva, jelíggel s az író nevét rejtő jelíggel levéllel ellátva 1873 okt. 1-ig, az egylet titkárához, küldendők. A mű terjedelme körülbelül 3-3 ivy. Egy-egy nyertes munka pályadíjja 2 db arany nem csak egyleti tag pályázhat: hanem bárki is a k. várdai szolg. bírói járás területéről.

Megjegyeztetik, hogy egy egyleti tag azon ajánlatot tevő, miszerint ő azon művet, mely a bírálók véleménye szerint legjobbnak fog ítéltetni, maga részéről szinte 2 db arannyal jutalmazandja. Így a legjobb mű összesen 4 db arany jutalmat nyerend.

Kelt Eperjeskén 1873 ápr. 21-én

(2-1)

Görömbi Péter
egyl. titkár